

A Fővárosi Ítéltábla dr. Kovács Arthur ügyvéd (fél címe.) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek, dr. Kiszler Judit jogtanácsos által képviselt Igazságügyi Kutató Intézetek Országos Toxikológiai Intézet (1146 Budapest, Varranó utca 2-4.) alperes ellen személyes adat kiadása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. március 21. napján meghozott 20.P.20.011/2016/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2014. október 1-jén terjesztette elő keresetlevelét, melyben az alperes által .../2007. TOXI számú szakvélemény elkészítése során végzett toxikológiai mérések jegyzőkönyveinek, valamint kromatogramjainak megküldését kérte. A kérelmét az alpereshez 2012. március 20-án juttatta el, az alperes elutasító válasza pedig 2012. április 5-én kelt. A szakvélemény abban a büntetőeljárársban született, melyben a felperes vádlott volt. A vizsgálatok az áldozatot ...et érintették.

A felperes az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info tv.) 14. § és 22. § (5) bekezdésére alapított keresetét többször módosította. Végleges kérelmében kérte, hogy az alperes küldje meg részére a .../2007. számú vizsgálat során keletkezett alábbi iratokat:

- az ... Intézetnél .../2007. számon folyamatban volt vizsgálatok összes minta előkészítésével kapcsolatos dokumentációját, jegyzeteit;
- a TLC-DZ vizsgálat komplett dokumentációját, kromatogramjait;
- az elvégzett vizsgálatok megfelelőségét igazoló dokumentumokat, akkreditációs igazolást, jártassági igazolást;
- a validálás dokumentációját, ami igazolja, hogy a GC-MS és a GC-FID vizsgálat milyen megbízhatósági és pontossági paramétereknek tesz eleget az Amobarbitál meghatározás során;
- a vizsgált minták átadásának-átvételének komplett dokumentációját, amelyek akkor keletkeztek, amikor dr. ... átadta, illetve az OITI átvette a vizsgálatra szánt mintákat;

- azokat az iratokat, és/vagy engedélyt, amiből kiderül, hogy ki adott engedélyt a megmaradt minták megsemmisítésére, annak ellenére is, hogy dr. ... 2007. április 1-jén kelt, OITI-nak írt levele szerint ezen mintákat további vizsgálatra szeretne volna továbbküldeni, valamint
- egy CD lemezre vagy pendrive-ra kiírva a .../2007. számú vizsgálat során keletkezett GC-MS adatfájlokat, „nyers adatokat”.

Előadta, hogy valamennyi kért irat, adat az Info tv. 3. § 4. pontja alapján bűnügyi személyes adatnak minősül, azonban azokat többszöri kérése ellenére sem adta ki alperes. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 43. § (2) bekezdés b) pontja szerint a terheltnek alanyi jogosultsága a büntetőeljárás során keletkezett iratok-adatok megismerése, amennyiben az nem sérti a nemzetbiztonsági, bűnmegelőzési érdekeket, illetve az érintett személyiségi, kegyeleti jogát. Álláspontja szerint, ha a büntetőeljárás során megismert és a sértett születésétől-haláláig keletkezett összes orvosi iratát, zárójelentését, laboreredményét, boncolási jegyzőkönyvét, exhumálási fotóit, stb. jogosult megismerni, valamint jogosult az alperestől kért vizsgálati dokumentációk és kromatogramok, tehát az adatok egy részét kezelni, akkor jogosultnak kell lennie a további adatok megismerésére is. Ezen adatok, iratok kiadása nem sértene az Info tv.-ben nevesített nemzetbiztonsági, bűnmegelőzési érdekeket és nem sértene a sértett személyiségi és kegyeleti jogait sem.

Az alperes a módosított kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy nem rendelkezik önálló jogi személyiséggel, így a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 48. §-a értelmében perbeli jogképesség hiányában fél sem lehet, ezért elsődlegesen a per megszüntetését kérte a Pp. 157. § a) pontja és a Pp. 130. § (1) bekezdés e) pontja alapján.

Az ügy érdemében arra hivatkozott, hogy a felperes az Info tv. megjelölt szakasza alapján adatok kiadását nem kérheti. Előadta, hogy a felperes nem a saját orvosi dokumentációját, hanem néhai ... vizsgálati anyagát kérte, amely az Info tv. fogalom meghatározása alapján egyrészt sem nem személyes adat, másrészt az érintett fogalma sem helytálló, továbbá a bűnügyi személyes adat fogalma sem felel meg sem a szakvélemény, sem annak háttéranyaga meghatározásának. Tevékenysége szakértői tevékenység volt, így arra az Info tv. rendelkezései nem alkalmazhatók, eljárása során pedig a szakértőkre irányadó szabályokat maradéktalanul betartotta.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, kötelezte a felperest 40.000 forint perköltség megfizetésére. Idézte a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 164. § (1) bekezdését, a 206. § (1) bekezdését. Az alperes elsődleges védekezésére tekintettel rögzítette, hogy a per megszüntetésének a Pp. 157. § a) pontja és a Pp. 130. § (1) bekezdés e) pontja alapján nincs helye figyelemmel az Info tv. 22. § (4) bekezdésében írtakra.

Ismertette az elsőfokú bíróság az Info tv. 14. §-át, valamint a 3. § 1-4. pontjait.

Rögzítette, hogy az egészségi állapotra vonatkozó személyes adat különleges adatnak minősül.

Megállapította, hogy az Info tv. 3. § 1. pontja alapján a felperes „érintettnek” nem tekinthető. A felperes által megismerni kívánt adatok nem a felperes saját orvosi dokumentációját jelentik, hanem néhai ... különleges adatai. Az érintett személy tehát néhai ...

Úgy ítélte meg, hogy a felperes szakvéleménnyel kapcsolatos jogai tekintetében a Be. szabályai az irányadóak. Külön kiemelte a Be. 70/B. § (10) bekezdését.

Néhai ... különleges adatait meghaladóan a felperesi kereseti kérelem kérdésfeltevés és tudakozódás

(az adatok keletkezéséig vezető és az azt követő folyamatokról), az adat fogalomkörébe nem tartoznak.

Kifejtette az elsőfokú bíróság azt is, hogy amennyiben „érintettnek” minősült volna a felperes úgy az alperes egyéb releváns jogszabályok alapján sem köteles a kért adatok kiadására.

Figyelemmel a felperes által igényelt adatok jellegére, ilyen az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) és az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény (Eüak tv.). Az alperesi intézet az Eüak tv. 22/E § alapján az egészségügyi intézmények által az érintettől továbbított adatok esetében minősül adatkezelőnek, a maga által létrehozott adatokat azonban az igazságügyi szakértői tevékenység szabályai szerint kell kezelnie.

Az igazságügyi szakértői tevékenység során a rendelkezésére bocsátott, vagy tudomására jutott adatok tekintetében a szakértőkről szóló 2005. évi XLVII. törvény (Szaktv.) 12. § (1) bekezdését hívta fel.

Kifejtette, hogy a perben kirendelt szakértő a kirendelő bírósággal áll jogviszonyban, a terhelt (jelen esetben a felperes) szakvéleménnyel kapcsolatos jogait a Be. Szabályozza (109.§ -110.§). A szakértői intézet nem minősül betegellátónak, ezért a betegjogok nem vonatkoznak a szakértői vélemény készítése során keletkezett adatokra. Ezt támasztja alá az is, hogy az Eütv. eltérően rendelkezik az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy, és az egészségügyi szakértőt terhelő titoktartási kötelezettségéről.

A szakértői intézet által készített feljegyzések, tesztek, vizsgálatok, miután azokat nem betegellátóként készítette nem minősülnek egészségügyi dokumentációnak, azok szakértői adatok. A betegjogok csak az egészségügyi dokumentációra vonatkoznak.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatását kérve. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a felperest nem tekintette az igényelt adatok vonatkozásában érintettnek.

... ugyanis a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:1. § (1) és 2:4. § rendelkezései szerint jogképességgel már nem rendelkezik, ezért az Info tv. rendelkezései szerint nem lehetnek személyiségi jogai az elhunyt esetében, csak kegyeleti jogok érvényesülhetnek.

Ugyanakkor néhai ... exhumálásával és maradványainak vizsgálatával kapcsolatban az alperesi intézetben keletkezett mérési eredmények, feljegyzések, mint adatok - bár néhai ...tel kapcsolatosak - bünygyi személyes adattá transzformálódtak azáltal, hogy a felperes ellen folytatott büntetőeljárásban eszközölt szakértői vizsgálat során keletkeztek.

Felperes véleménye szerint aggálytalanul őt érintő bünygyi személyes adatnak kell tekinteni a kereseti kérelemmel érintett információkat, hiszen azok létre sem jöttek volna, ha ellene nem folyik büntetőeljárás. Valószínűsíthető továbbá, hogy a vele szemben folyamatban volt büntetőügyben nem lehetett volna elmarasztaló ítéletet hozni, ha a kiadni kért adatok alapján adott szakértői vélemény nem állapított volna meg olyan tényeket, amelyek a büntetőügyben olvashatóak.

Kétségkívül igaz, hogy a szóban forgó adatok nem a nyomozó hatóságnál, illetve a büntetőbíróságnál állnak rendelkezésre, azonban álláspontja szerint, mivel az alperesi intézet a büntetőügyben eljáró hatóságok kirendelése alapján tevékenykedett, az alperesnél keletkezett, de a büntetőügy anyagának részét nem képező mérési adatokat bünygyi személyes adatnak kell tekinteni, hiszen alapadatok szintjén részét képezik annak az adathalmaznak, amely alapján felperest elítélték.

Hivatkozott arra is, hogy a kért adatok más módon nem beszerezhetőek - amit igazolt a büntető bíróság értesítésével - ez pedig azt eredményezi, hogy lehetetlenné válik a szakvélemény alapját képező adatok ellenőrző vizsgálata.

Az alperes ellenkérelmében az ítélet helyben hagyását kérte. Hivatkozott arra, hogy amennyiben ... jogképességgel nem rendelkezik ebből még nem következik, hogy a felperes jogosulttá válna a perbeli adatok kérelmezésére.

A szakértői intézetnél keletkezett és a felperes által igényelt adatok nem a felperes bűnügyi személyes adatai, ugyanis nem hozhatók vele kapcsolatba.

A fellebbezés megalapozatlan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével és indokaival egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

A másodfokú bíróság az elsőfokú határozat helyes indokait és az alapul szolgáló jogszabályokat nem ismétli meg, azok helytállóságára csak visszautal.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel előrebocsátja a másodfokú bíróság, hogy a büntetőeljárás során lefolytatott bizonyítás esetleges hiányossága jelen eljárásban nem értékelhető. Amennyiben ilyen fennáll, úgy annak feltárása, értékelése a büntető eljárás során rendelkezésre álló rendes vagy rendkívüli jogorvoslati eljárás során a büntető bíróság jogkörébe tartozó döntés. Csak ezen eljárás keretein belül vizsgálhatók újra - amennyiben annak jogi feltételei fennállnak - a szakértői vélemény alapját képező mérések, vizsgálati eredmények helyessége.

A perben az volt eldöntendő kérdés, hogy a felperes által igényelt vizsgálati anyagok a felperes részére kiadhatók-e az általa hivatkozott jogszabályi alapon.

Az nem volt vitás a perben, hogy az igényelt adatok alapvetően személyes, ezen belül különleges személyes adatnak minősülnek. Helytállóan hivatkozott azonban a felperes fellebbezésében arra, hogy az a személy, akihez közvetlenül köthetők a perbeli adatok (...) már elhunyt, ezért személyes adatokkal, jogképesség hiányában nem rendelkezhet, Ptk. esetében csak a kegyeleti jogok jöhetnek figyelembe. Ezen jogokkal a Ptk. 2:50. § (1) és (2) bekezdéseinek rendelkezései szerint hozzátartozók, illetve örökösök jogosultak rendelkezni, mely személyi körbe a felperes nem tartozik.

Azon kérdés tekintetében, hogy a felperes érintettnek minősül-e a perben igényelt adatok vonatkozásában, a másodfokú bíróság osztja az elsőfokú bíróság álláspontját. Önmagában az a tény, hogy ezen vizsgálati anyagok abban a büntető eljárásban keletkeztek, melyekben a felperes vádlottként szerepelt és a vizsgálati anyagok folytán készült szakértői vélemény megállapításai közrejátszottak a felperesre vonatkozó döntés meghozatalában nem teremt olyan kapcsolatot, ami az érintettségét ezen vizsgálati anyagokkal megalapozná. Az adatok alapját képező vizsgálatok semmilyen módon sem hozhatók kapcsolatba a felperessel, a rá vonatkozó döntés nem ezen vizsgálati anyagokból, hanem az ezek alapján kialakított szakértői véleményből következhetnek, ezért az Info tv. 3. § 4. pontja szerinti bűnügyi személyes adat alá legfeljebb a szakértői vélemény esik.

Ugyancsak helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság a szakértői tevékenység során keletkezett adatok kezelésére vonatkozó előírásokat. Azt a másodfokú bíróság azzal egészíti ki, hogy az adatigénylés idején hatályos, Szaktv. 12/B. § (2) bekezdése szerint a befejezett kirendelést vagy megbízást követően a szakértő az általa kezelt, zárolt személyes adatokat tevékenysége szakmai, módszertani, etikai megfelelőségének, valamint jogszabályszerűségének ellenőrizhetősége céljából a zárolástól számított 10 évig tárolja, és azokat kizárólag a kirendelő, megbízó, az igazságügyi szakértőkkel szemben etikai eljárás lefolytatására jogosult, valamint a személyes adatok kezelésére

jogosult más szerv vagy személy részére továbbíthatja. Mindebből az következik, hogy a személyes adatok kezelésének előbb meghatározott célhoz kötöttsége is kizárja, hogy az alperes a felperes részére kiadja a kért adatokat, figyelemmel arra, hogy az alperes tevékenységének szakmai, etikai megfelelőségének vizsgálatára, ellenőrzésére csak a kirendelő, megbízó hatóság vagy az etikai eljárás lefolytatására felhatalmazott szerv jogosult. Az ismertetettek szerint a felperes nem minősül az adatok kezelésére jogosult személynek.

Mindezekon túlmenően az Info tv. a személyes adatokhoz kötött jogosultságok körében nem rendelkezik adatigénylési jogosultságról, nem ír elő az adatkezelő részére adatkiadási kötelezettséget.

Az Info tv. 14. §-a szerint a személyes adatokkal érintett kérelmezheti az adatkezelőnél

- a) tájékoztatását személyes adatai kezeléséről,
- b) személyes adatainak helyesbítését, valamint
- c) személyes adatainak - a kötelező adatkezelés kivételével - törlését vagy zárolását.

Ennek alapján nem támasztható olyan igény, még az érintett részéről sem, hogy az adatkezelő a személyes adatait - az azt tartalmazó bármiféle adathordozót - részére adja ki, küldje meg. Pusztán arra tarthat igényt, hogy ezen információk mibenlétéről tájékoztassák, azokat helyesbítsék, töröljék vagy zárolják.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta, az alaptalanul fellebbező felperest a Pp. 239. §-nak utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján, a jogtanácsosi munkadíjból álló perköltséget megfizetésére kötelezte, melyet a Pp. 67. § (2) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján számított.

A másodfokú eljárás az 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2016. szeptember 7.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

. Istenes Attila s.k.
bíró